

INFORMOVANÝ SOUHLAS PACIENTA S VÝKONEM

TONZILEKTOMIE (odstranění patrové mandle/patrových mandlí)

TONZILOTOMIE (zmenšení patrové mandle/patrových mandlí)

Důvod operace: Patrová mandle je párový orgán imunitního systému člověka v oblasti hltanu. V dětském věku dochází k jejich fyziologickému zvětšení (hypertrofii), poté se s věkem postupně zmenšují (atrofují). Za určitých okolností je však doporučeno jejich odstranění, nebo zmenšení jejich objemu. Nejčastější indikací k tonzilektomii je:

Chronický zánět mandlí. Ve tkáni patrové mandle může přetrvávat ložisko bakteriální infekce. I přes opakovanou antibiotickou terapii pacient trpí **recidivujícími angínami** či **chronickým zánětem mandlí**. Ložisko infekce v krční mandli může být příčinou **zánětlivého poškození jiných orgánů**-ledviny, srdce, klouby, kůže.

Akutní zánět mandlí a jeho komplikace. V průběhu **akutního zánětu** krční mandle (angíny) může dojít ke komplikovanému průběhu onemocnění i přes adekvátní antibiotickou terapii. Zánět může vyvolat nevladatelné **krvácení** z mandle, **tonzilární absces** (hlízu) ve tkáni mandle, nebo se šířit do okolí (**peritonzilární absces/flegmona, para- a retrofaryngeální absces/flegmona, zánět mezihrudí (mediastinitida)**). Při vyplavení mikrobů do krevního oběhu s alterací celkového stavu dochází k **septickému stavu**.

Odstranění krční mandle může být doporučeno při **podezření na nádorový proces**. V případě odstranění mandle pro již prokázaný zhoubný nádor, bývá výkon dle možností rozšířen i o odstranění okolních zdravých struktur (měkké patro, kořen jazyka) z důvodu zabezpečení dostatečné radicality.

Provedení tonzilektomie je nezbytné pro **zajištění přístupu** při resekci prodlouženého processus styloideus, nebo pro ošetření ústí laterální krční píštěle (vrozená vývojová vada).

Obstrukce. Zvětšené krční mandle mohou svojí velikostí bránit či podstatně omezovat proudění vzduchu během dýchání. Zmenšení krčních mandlí u dětí z tohoto důvodu bývá často sdruženo s odstraněním nosní mandle (adenotomií). U dospělých bývá prováděno zmenšení mandlí, nebo jejich odstranění v rámci výkonu na měkkém patře.

Úrazy. Při ošetření poranění v oblasti tonzily nebo měkkého patra.

Pokud se operace neprovede: Stávající potíže mohou trvat, případně progredovat. Zejména komplikace akutních zánětů mandlí mohou vést k závažným, život ohrožujícím stavům plynoucím z šíření infekce, nebo z obstrukce dýchacích cest otokem tkání s možným dušením.

Předoperační období, operační postup, pooperační péče, délka hospitalizace:

Operaci krčních mandlí provádíme zpravidla v celkové anestezii, výjimečně v místním umrtvení. Při operaci v celkové anestezii používáme speciální rozvěrač úst k zajištění přístupu k operovanému orgánu. Během operace stavíme krvácení opichy a bipolární elektrokoagulací. Tonzilektomie je bolestivý výkon! Záleží na individuálním vnímání bolesti. Bolest po operaci jsou tlumena analgetiky, trvají asi 3-5 dní, přibližně od 6. dne postupně ustávají. Pooperační hojení trvá 2-3 týdny. První dny po operaci podáváme měkkou, nedráždivou stravu. Doporučujeme pít dostatek tekutin, vhodné jsou chladné nápoje, nezakazujeme např. zmrzlinu. Domů propouštíme většinou 5. -7. den po operaci. Pracovní neschopnost trvá 3 týdny po operaci.

Dětské pacienti jsou hospitalizováni na dětském oddělení. Po operaci dětí následuje monitorace stavu a tlumení bolesti na JIP dětského oddělení v délce 1-3 dny.

Varianty, odchylky:

Z důvodu podezření na nádorový proces, může být odebrána pouze podezřelá část tkáně mandle, nikoliv celá.

Pacienti s OSA syndromem (syndrom dechových pauz ve spánku) jsou dle tíže nemoci pooperačně monitorováni na JIP chirurgických oborů.

Komplikace:

Obávanou komplikací tohoto výkonu je **krvácení z operované rány**, které může být vzácně i velmi silné a vzhledem k lokalitě krvácení v těsné blízkosti dýchacích cest, může být potenciálně i život ohrožující. Mírné pooperační krvácení, nevyžadující zvláštních opatření je poměrně časté a většinou ustává po vyklotání. Silnější krvácení je nutné ošetřit v celkové anestezii. Na našem pracovišti probíhá monitorace krvácení po operačních výkonech. Krvácení po tonzilektomii vyžadující ošetření v celkové anestezii se vyskytuje cca v 4-5 % výkonů a nepřesahuje výskyt krvácení na jiných pracovištích v ČR. Krvácení po tonzilotomii se na našem pracovišti v posledních letech nevyskytuje vůbec.

Krvácení po operaci může nastat i s odstupem 1-2 týdnů od operace, často v důsledku zvýšené fyzické aktivity po propuštění domů. Je tedy třeba i poté dodržovat přísný klidový režim v průběhu domácího doléčení. V případě vzniku krvácení po propuštění z nemocnice, je nutné se neprodleně v doprovodu dopravit k ošetření, dle závažnosti kontaktovat ZZS (Zdravotnickou záchrannou službu).

Bolestivost v pooperačním období a omezený příjem stravy vyžaduje tlumení analgetiky.

Otok a bolest jazyka působením rozvěrače úst během výkonu, **poranění ústních koutků**.

Vzácné jsou **infekce** ranné plochy, vznik **podkožního emfyzému** (přítomnost vzduchu).

Souhlas nemocného s výkonem: Prohlašuji, že jsem byl lékařem úplně a srozumitelně poučen o povaze svého onemocnění a plánovaném výkonu. Byl jsem poučen i o alternativách léčby a možných důsledcích v případě neprovedení tohoto výkonu. Během poučení jsem měl možnost klást lékaři doplňující otázky, a pokud tomu tak bylo, byly mi úplně a srozumitelně zodpovězeny. Jsem si vědom všech rizik i komplikací spojených s tímto výkonem. Byl jsem poučen o tom, že mohu svůj souhlas s výkonem odvolat a také o tom, že odvolání souhlasu není účinné, pokud již bylo započato provádění zdravotního výkonu, jehož přerušování může způsobit vážné poškození zdraví nebo ohrožení života. Byl jsem informován a vzal jsem na vědomí, že předpokládaného výsledku uvedeného zdravotního výkonu nemusí být dosaženo. Poučení jsem rozuměl a s výkonem souhlasím.

V případě, že si operační řešení rozmyslíte, nebo zvolíte jiné pracoviště k provedení výkonu, nebo z jiného důvodu nebudete moci nastoupit k operaci (nemoc,...), informujte nás prosím telefonicky: 567 157 313, nebo 731 628 860. Termín operace bude nabídnut dalším zájemcům a Vám můžeme domluvit termín náhradní.

Jméno a příjmení pacienta:

Rodné číslo pacienta:

V Jihlavě dne:

Podpis pacienta/zák. zástupce:

Podpis lékaře: